

**COMHLACHAS
IDIR
AN tAONTAS EORPACH
AGUS AN ÉIGIPT**

An Chomhairle Comhlachais

**An Bhruiséil, 16 Meitheamh 2022
(OR. en)**

**UE-EG 2803/22
ADD 1**

NÓTA

Ábhar: IARSCRÍBHINN a ghabhann le MOLADH ÓN gCOMHAIRLE
COMHLACHAIS AE-an Éigipt maidir le Tosaíochtaí Comhpháirtíochta
an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte 2021-2027

Tosaíochtaí Comhpháirtíochta an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte 2021-2027

I. Réamhrá

Tá sé d'aidhm ag na Tosaíochtaí Comhpháirtíochta seo aghaidh a thabhairt ar na dúshláin choiteanna atá roimh an Aontas agus an Éigipt, leasanna comhpháirteacha a chur chun cinn, cobhsaíocht fhadtéarmach agus forbairt inbhuanaithe a ráthú ar an dá thaobh den Mheánmhuir agus an comhar a threisiú agus acmhainneacht neamhshaothraithe an chaidrimh a bhaint amach. Sna Tosaíochtaí Comhpháirtíochta sin tugtar aird ar leith ar threisiú an chomhair arna threorú le 'Fís na hÉigipte 2030 maidir le Straitéis um Fhorbairt Inbhuanaithe' agus le Beartas Comharsanachta athbhreithnithe na hEorpa a leagtar amach i gClár Oibre nua an Aontais don Mheánmhuir¹ agus sa Phlean Eacnamaíoch agus Infheistíochta do Chomharsana an Deiscirt² a ghabhann leis, mar aon leis an gComhaontú Glas don Eoraip agus Conclúidí ón gComhairle maidir le Comhpháirtíocht athnuaite le Comharsanacht an Deiscirt an 16 Aibreán 2021³, agus tugtar aird ar leith ar dhrochthionchar socheacnamaíoch phaindéim COVID-19 a mhaolú lena n-áirítear téarnamh glas digiteach cuimsitheach athléimneach. Le Comhaontú Comhlachais an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte, socraítear an creat ginearálta le haghaidh an chomhair agus le haghaidh na dTosaíochtaí Comhpháirtíochta. Treoraítear na Tosaíochtaí Comhpháirtíochta le Clár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe⁴, le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe, le Comhaontú Pháras maidir leis an athrú aeráide mar aon le gealltanais comhroinnte do luachanna uilechoiteanna an daonlathais, don smachta reachta agus don urraim do chearta an duine. Thairis sin, tá siad ag teacht leis an sprioc a luadh sna conclúidí ón gComhairle Eorpach an 10 go dtí an 11 Nollaig 2020⁵ maidir leis an tosaíocht straitéiseach de chuid an Aontais go mbeadh Comharsanacht an Deiscirt daonlathach, níos cobhsaí, níos glaise agus níos rathúla.

II. Tosaíochtaí

Ba cheart do na Tosaíochtaí Comhpháirtíochta rannchuidiú le gnóthú spriocanna na ndaoine ar an dá thaobh den Mheánmhuir, go háirithe maidir le forbairt inbhuanaithe chuimsitheach, ceartas sóisialta, deiseanna post cuibhiúil, rathúnas eacnamaíoch agus dálaí maireachtála atá feabhsaithe go mór a áirithiú. Is iad príomhghnéithe na spriocanna sin an fás cuimsitheach arb í an nuálaíocht atá mar bhonn leis, rialachas éifeachtach rannpháirteach arna rialú leis an smacht reachta, cearta an duine agus saoirsí bunúsacha, lena n-áirítear cearta sóisialta agus saothair, cumhachtú na mban d'fhonn an comhionannas inscne a bhaint amach, agus cearta an linbh. Cuirtear san áireamh sna tosaíochtaí freisin ról an Aontais agus ról na hÉigipte mar ghníomhaithe idirnáisiúnta agus tá sé mar aidhm acu comhar déthaobhach agus comhar réigiúnach agus idirnáisiúnta na ngníomhaithe sin a

¹ JOIN(2021) 2 final

² SWD(2021) 23 final

³ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/new-agenda-mediterranean-council-approves-conclusions-renewed-partnership-southern_en

⁴ [Rún 70/1 ó na Náisiúin Aontaithe Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development \[I mbun athraithe: Clár oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe\]](#)

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

fheabhsú araon. Maidir le nascacht níos fearr idir an tAontas agus an Éigipt, agus aird ar leith á tabhairt ar an tsoghluaisteacht chliste, soghluaisteacht uathoibrithe agus leictreonach, digitíú agus an geilleagar glas, uirlisí tábhachtacha a bheidh iontu lena gcuirfear deiseanna nua comhair ar fáil sa chomhthéacs sin. Le cur chun feidhme na dtionscnamh suaitheanta de chuid Phlean Eacnamaíoch agus Infheistíochta an Chláir Oibre Nua don Mheánmhuir lena n-áirítear trí bhíthin thionscnaimh Fhoireann na hEorpa, rannchuideofar chun na Tosaíochtaí Comhpháirtíochta a bhaint amach. Cuid thábhachtach de chomhar an Aontais leis an Éigipt is ea na tionscnaimh sin agus cuidíonn siad lenár leasanna agus earraí coiteanna Meánmhara a chosaint.

Chuir paindéim COVID-19 dúshlán roimh na córais náisiúnta cúraim sláinte agus bhí tionchar mór aici ar an ngeilleagar agus ar an tsochaí. Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i ndlúthchomhar ar mhaithe le téarnamh socheacnamaíoch fadtéarmach agus leis an bhforbairt inbhuanaithe. Tá sé mar aidhm ag an dá pháirtí na sochair a uasmhéadú maidir le téarnamh na ngeilleagar tar éis COVID-19 agus na hiarmhairtí a d'fhéadfadh a bheith ann a mhaolú.

Ar an mbealach sin, treorófar an chomhpháirtíocht leis na tosaíochtaí uileghabhálacha seo a leanas:

1. Geilleagar agus Forbairt Shóisialta Nua-Aimseartha Inbhuanaithe na hÉigipte

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar mar phríomh-chomhpháirtithe chun na spriocanna socheacnamaíocha a leagtar amach in 'Fís 2030 – Straitéis um Fhorbairt Inbhuanaithe' de chuid na hÉigipte a chur chun cinn, agus aird ar leith á tabhairt ar riachtanais maidir leis an bhforbairt inbhuanaithe.

a) An athléimneacht a neartú, an rathúnas a chothú agus tacú leis an aistriú go geilleagar digiteach glas

Tá an Éigipt tiomnaithe d'inbhuanaitheacht fhadtéarmach shocheacnamaíoch a bhaint amach trí, inter alia, timpeallacht níos fabhraí a chruthú don **fhás cuimsitheach agus poist chuibhiúla tháirgiúla a chruthú**, go háirithe don óige agus do mhná, lena n-áirítear trí rannpháirtíocht na hearnála neamhfhoirmiúil sa gheilleagar foirmiúil a spreagadh. I gcás na hinbhuanaitheachta fadtéarmaí eacnamaíche, is éard a bheidh i gceist bearta chun spás fíoscach níos mó a chruthú chun a straitéis um fhorbairt inbhuanaithe a chur chun feidhme ar bhealach níos fearr, fóirdheontais agus cánachas a athchóiriú, ról na **hearnála príobháidí** a neartú agus **cúinsí gnó a fheabhsú** chun níos mó infheistíocht dhíreach eachtrach a mhealladh, lena n-áirítear trí bhíthin beartas trádála níos oscailte agus níos inbhuanaithe agus trí thacú le príomhthionscadail bhonneagair amhail córas iompair éifeachtúil iontaofa agus inbhuanaithe a fhorbairt. I bhfianaise a thábhachtaí atá forbairt fiontar beag agus meánmhéide (FBManna) ar mhaithe le fás inbhuanaithe cuimsitheach, leanfaidh an earnáil sin de ról lárnach a bheith aici maidir leis an gcomhar idir an tAontas agus an Éigipt. Thairis sin, tacóidh an tAontas le hiarrachtaí na hÉigipte maidir leis **an riarachán poiblí a**

athchóiriú agus dea-rialachas, lena n-áirítear trí staidreamh ardcháilíochta a chur chun cinn agus an réabhlóid dhigiteach agus na samhlacha nua gnó agus sochaíocha gaolmhara á gcur san áireamh.

Leanfaidh an tAontas de ról tábhachtach a bheith aige chun tacú le timpeallacht an ghnó agus leis an bhfás eacnamaíoch inbhuanaithe lena n-áirítear trí bhíthin tionscnaimh shuaitheanta nithiúla in earnálacha tosaíochta, amhail: iompair inbhuanaithe a fhorbairt, bonneagar iompair phoiblí agus aistriú na hÉigipte chuig soghluaisteacht leictreach a thacú. I gcomhréir le gnóthú Straitéis um Fhorbairt Inbhuanaithe 2030 ag an Éigipt, déanfaidh an tAontas a thacaíocht a leathnú chun aistriú na hÉigipte chuig geilleagar glas a chumhdach freisin, lena n-áirítear forbairt inbhuanaithe na hearnála uisce agus na hearnála talmhaíochta. Sa chomhthéacs sin, tacóidh an tAontas freisin le feabhas a chur ar an mbonneagar digiteach agus go háirithe le rochtain uilíoch ar líonraí feabhsaithe inacmhainne slána mar aon le feachtas a mhúscailt agus faisnéis agus eolas a mhalartú maidir le bagairtí cibearshlándála.

Ós rud é go sainaithníonn an tAontas agus an Éigipt a thábhachtaí atá taighde agus nuálaíocht ar mhaithe le dul chun a sochaithe, rachaidh siad i gcomhar níos mó in earnálacha sa taighde agus sa nuálaíocht agus i bhforbairt teicneolaíochtaí digiteacha, lena n-áirítear an intleacht shaorga agus an chibearshlándáil agus an ceart chun príobháideachais á chosaint san am céanna. Sa chomhthéacs sin, chuir an Éigipt agus an tAontas i dtábhacht an spéis atá acu maidir leis an gcomhar a threisiú i roinnt gníomhaíochtaí ábhartha taighde agus ardoideachais, lena n-áirítear faoi chuimsiú na gclár Fís Eorpach, Erasmus+, PRIMA agus Ardán Réigiúnach Taighde agus Nuálaíochta an Aontais don Mheánmhuir.

I bhfianaise oidhreacht luachmhar éagsúil na hÉigipte, agus i ngeall ar a mhéid a rannchuidíonn earnáil an chultúir agus na turasóireachta le forbairt eacnamaíoch na tíre, le hOlltáirgeacht Intíre (OTI), le fostaíocht, le cúlchistí malairte eachtraí agus leis an tsochaí i gcoitinne, cuirfear béim ar leith ar an **nasc idir cultúr, caomhnú na hoidhreachtachtaí cultúrtha agus forbairt eacnamaíoch**. Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar, inter alia, chun bealaí a shainaithint chun an oidhreacht chultúrtha a chosaint agus a chaomhnú, an oidhreacht inláimhsithe agus dholáimhsithe araon, agus chun gníomhaíochtaí ábhartha comhair chomhpháirtigh a mholadh sa réimse sin. Chun aghaidh a thabhairt ar thionchar diúltach phaindéim COVID-19 in earnáil na turasóireachta san Éigipt, oibreoidh an tAontas agus an Éigipt le chéile chun deiseanna sa réimse sin a fheabhsú.

b) An trádáil agus an infheistíocht

Is **comhpháirtithe trádála** tábhachtacha iad an tAontas agus an Éigipt. Sainaithneoidh an dá thaobh go comhpháirteach cuir chuige oiriúnacha chun feabhas a chur ar an gcaidreamh déthaobhach trádála agus infheistíochta, chun feabhas a chur ar iomaíochas agus chun rochtain earraí agus seirbhísí ar na margáil lena mbaineann a áirithiú i gcomhréir le rialacháin na hEagraíochta Domhanda Trádála (EDT) agus le Comhaontú Comhlachais an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte mar aon le tuilleadh rannpháirtíocht na hÉigipte i slabhraí luacha réigiúnacha agus domhanda.

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i ndlúthchomhar chun moltaí comhroinnte praiticiúla coiteanna a chur ar fáil d'fhonn cúnamh a thabhairt don Éigipt a hiomaíochas agus a trédhearcacht margaidh a mhéadú, **an caidreamh trádála agus infheistíochta atá ann cheana a neartú**, agus a áirithiú go n-urramaítear ina n-iomláine forálacha Chomhaontú Comhlachais an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte maidir le trádáil agus iomaíochas, agus go gcuirtear an Comhaontú chun feidhme ar bhealach a fhágann go mbainfear a acmhainneacht iomlán amach. Chun sláinte agus sábháilteacht tomhaltóirí a chosaint ar bhealach níos fearr, tacóidh an tAontas le córais inbhuanaithe bia a athrú ó bhonn, chomh maith le creataí éifeachtacha a fhorbairt maidir le sábháilteacht an tomhaltóra, agus rialacháin EDT, caighdeáin sláintíochta agus fiteashláintíochta arna gcomhaontú go hidirnáisiúnta agus rialacha agus prionsabail ábhartha de chuid an Aontais á gcur san áireamh. Oibreoidh an dá thaobh i ndlúthchomhar chun infheistíochtaí Eorpacha a mhealladh agus a fheabhsú, go háirithe trí thimpeallacht fhabhrach don infheistíocht a chumasú agus trí dheiseanna a mheas, amhail Crios Eacnamaíoch Chanáil Suaise, trí bhíthin beartas trádála níos oscailte agus níos inbhuanaithe agus tríd an gcreat rialála a fheabhsú.

Tacóidh an tAontas le beartais na hÉigipte maidir le ríomhthrachtáil, trádáil dhigiteach agus rialáil iomaíochta a chur chun cinn agus maidir lena hacmhainneacht infheistíochta a fheabhsú trí fheabhas a chur ar chúinsí gnó agus forbairt Straitéis na hÉigipte um Theicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide Ghlas (TFC).

c) Forbairt shóisialta agus ceartas sóisialta

Tacaíonn an tAontas le hiarrachtaí na hÉigipte chun forbairt shóisialta agus ceartas sóisialta agus idirphlé fóna cuimsitheach a chur chun cinn agus a athchóiriú agus chun aghaidh a thabhairt ar na dúshlán shóisialta agus dhéimeagrafacha a bhaineann le fás mear an daonra, lena n-áirítear ganntanas uisce agus leochaileacht slándála bia. Áirítear leis sin acmhainní daonna na tíre a threisiú, go háirithe an óige, mná agus leanaí. Tacóidh an tAontas le hiarrachtaí na hÉigipte chun an **chosaint** eacnamaíoch agus shóisialta ar **dhaoine atá i staideanna leochaileacha** san Éigipt a **chothú**, go háirithe na daoine sin atá neamhchosanta ar thionchair dhiúltacha fhéideartha na n-athchóirithe eacnamaíocha agus na n-iarmhairtí ar shuaití seachtracha amhail paidéim COVID-19 trí bhíthin **bearta sábháilteachta sóisialta** cuimsitheacha agus trí bhíthin **cláir spriocdhírithe cosanta sóisialta atá i gcomhréir le spriocanna thionscnamh Decent life (Haya Karima) agus spriocanna an chláir Takaful agus an chláir Karama**. Tabharfar aird ar leith ar chur chun cinn chumhachtú na mban agus ról na mban agus na gcailíní sa tsochaí agus sa gheilleagar mar a léirítear i Straitéis Náisiúnta 2030 um Chumhachtú na mBan. Thairis sin, leanfaidh an tAontas agus an Éigipt den **fhorbairt** chuimsitheach **shocheacnamaíoch tuaithe agus uirbeach** a chur chun cinn, mar aon le feabhas a chur ar sholáthar seirbhísí, tacú leis an **oideachas** ardcháilíochta nua-aimseartha, agus, d'fhonn a bheith in ann oiriúnú d'éilimh mhargadh an tsaothair, scileanna digiteacha agus litearthacht dhigiteach an phobail a fheabhsú, mar aon leis an ngairmoiliúint agus an oiliúint theicniúil, agus **córais cúraim sláinte**.

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar in earnáil na sláinte d'fhonn an brú atá ar sheirbhísí sláinte i ngeall ar COVID-19 a laghdú, agus oibreoidh siad i gcomhar i ndáil le vacsaíní d'fhonn tacú le huaillmhianta na hÉigipte a bheith ina mol réigiúnach maidir le táirgeadh agus onnmhairiú chuig an Afraic agus chuig an Meánoirthear. Roinnfidh an tAontas Eorpach an taithí atá aige maidir le clúdach sláinte cuimsitheach agus cúram sláinte níos fearr a bhunú.

d) Fuinneamh, an comhshaol agus gníomhú ar son na haeráide

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar i ndáil le **héagsúlú na bhfoinsí fuinnimh agus leis an aistriú i dtreo geilleagar íseal-astaíochtaí**, agus aird ar leith á tabhairt ar **fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, gníomhaíochtaí maidir le héifeachtúlacht fuinnimh**, agus aistriú de réir a chéile i dtreo modhanna iompair ísealcharbóin agus inbhuanaithe ar talamh agus sa loingseoireacht mhuirí agus san eitlíocht shibhialta. Arna iarraidh sin do rialtas na hÉigipte, tacóidh an tAontas lena hiarrachtaí a straitéis fuinnimh chomhtháite a thabhairt cothrom le dáta, ar straitéis í a bhfuil sé d'aidhm aici ceanglais na tíre maidir le forbairt inbhuanaithe a chomhlíonadh agus astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú. **Tríd an idirphlé maidir leis an aeráid agus an fuinneamh a neartú** idir an tAontas agus an Éigipt, rannchuideofar chun príomhréimsí comhair a shainaithint. D'fhéadfaí a áireamh leis sin tacú le hiarrachtaí na hÉigipte maidir le bheith ina mol fuinnimh sa réigiún agus béim á leagan ar an bhfuinneamh in-athnuaite, ar an gcomhar leanúnach faoi chuimsiú Fhóram Gáis an Mheánmhara Thoir, agus ar chur chun feidhme tionscadal fuinnimh lena ngabhann tairbhe fhrithpháirteach, lena n-áirítear tionscadail idirnáisc idir an Éigipt agus an tAontas.

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar freisin maidir le taighde comhpháirteach, comhroinnt taithí agus dea-chleachtais, aistrithe teicneolaíochta agus maidir leis an gcomhar foréigiúnach (laistigh den Mheánmhuir) a chur chun cinn, agus aird chuí á tabhairt ar chaomhnú na n-éiceachóras muirí sa Mheánmhuir.

Feabhsóidh an tAontas agus an Éigipt comhar chun coincheap na héiceathurasóireachta a chur chun cinn, lena n-áirítear an bhithéagsúlacht a chosaint san Éigipt agus sa Mheánmhuir, go háirithe i ndáil leis na tearmann dúlra a bhainistiú agus chun acmhainní nádúrtha díghrádaithe a athbhunú.

Oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar chun **an ghníomhaíocht ar son na haeráide** agus an **ghníomhaíocht chomhshaoil ar mhaithe le forbairt inbhuanaithe** a chur chun cinn i gcomhréir leis na gealltanais a thug siad faoi UNFCCC, faoi Chomhaontú Pháras agus faoi na cinntí maidir leis an aeráid a rinneadh i nGlaschú. Tacóidh an tAontas le cur chun feidhme **Rannchuidithe arna gCinneadh go Náisiúnta** de chuid na hÉigipte i réimsí an mhaolaithe agus an oiriúnaithe lena n-áirítear trí bhíthin an mhaoinithe don aeráid. Thairis sin, oibreoidh an tAontas agus an Éigipt i gcomhar chun na spriocanna a shainaithnítear inter alia, i gClár Oibre 2030 um Fhorbairt agus i gCreat Sendai um Laghdú Rioscaí Tubaiste a bhaint amach.

Tacóidh an tAontas le hiarrachtaí na hÉigipte maidir lena haistriú glas a chothú, leis an bhfás glas agus poist ghlasa a chruthú, le barr feabhais a chur ar acmhainn agus úsáid a foinisí fuinnimh, lena meascán fuinnimh a éagsúlú a thuilleadh trí bhíthin fuinneamh in-athnuaite agus éifeachtúlacht

fuinnimh, le rialachas a neartú agus le bealaí forbartha atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a leagan síos.

Tacóidh an tAontas leis an Éigipt i ndáil le maoiniú inbhuanaithe a chur chun cinn, lena n-áirítear bannaí glasa, leis na caighdeáin inbhuanaitheachta comhshaoil a ghlacadh ina punann infheistíochta intíre, chomh maith le cur lena cumas fuinneamh in-athnuaite a tháirgeadh agus a onnmhairiú i bhfoirm leictreachais agus hidrigine in-athnuaite go háirithe.

I bhfianaise na bagartha a bhaineann leis an nganntanas uisce ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal réigiúnach, tacóidh an tAontas leis an Éigipt i **mbainistiú na n-acmhainní uisce** mar aon le réimsí eile leasa choitinn amhail **caomhnú na bithéagsúlachta, an tsláintíocht, bainistiú na dramhaíola soladaí**, lena n-áirítear na truailléain thionsclaíocha a laghdú, bainistiú dramhaíola ceimicí agus guaisí, agus fású agus díghrádú talún a chomhrac. Tá an Éigipt agus an tAontas ag fiosrú na ndeiseanna a chuirtear ar fáil san Aontas don Réigiún Meánmhuirí (UfM) maidir le comhar i ndáil leis an aeráid, an comhshaol agus an geilleagar gorm.

Neartóidh an tAontas agus an Éigipt an comhar chun aistriú chuig córais bhia inbhuanaithe, lena n-áirítear bainistiú inbhuanaithe na talmhaíochta agus iascach, agus caomhnú tosca táirgthe nádúrtha chun slándáil an tsoláthair bia a neartú.

2. Comhpháirtithe i ndáil leis an mBeartas Eachtrach

a) An chomharsanacht chomhchoiteann agus níos faide i gcéin a chobhsú

Na coinbhleachtaí agus na géarchéimeanna i réigiún na Meánmhara, is príomhbhacainn iad ar an gcobhsaíocht pholaitiúil agus ar an bhforbairt inbhuanaithe. Maidir le hiarrachtaí comhpháirteacha an Aontais agus na hÉigipte chun coinbhleachtaí a chosc agus a réiteach, comhar slándála a chur chun cinn, iarmhairtí coinbhleachtaí a mhaolú agus aghaidh a thabhairt ar na bunchúiseanna atá leo, is tosaíochtaí rithabhachtacha iad, dá bhrí sin, chun ár bpobail a chosaint agus chun go mbeidh rath orthu. Is rud tábhachtach í an chomhpháirtíocht idir an tAontas agus an Éigipt ar mhaithe le cobhsaíocht agus rathúnas na Meánmhara, an Mheánoirthir agus na hAfraice agus leis an gcomhar idir an tAontas agus an Éigipt beidh sé d'aidhm fós aige rannchuidiú leis na coinbhleachtaí a réiteach, an tsíocháin a chothú, an comhtháthú eacnamaíoch réigiúnach a dhoimhniú agus dul i ngleic le dúshlán pholaitiúla agus eacnamaíocha sna réigiúin sin.

I bhfianaise threoshuíomh straitéiseach na comhpháirtíochta, tá an tAontas agus an Éigipt tiomanta don chomhar a threisiú i ndáil leis an mbeartas eachtrach ar leibhéal na n-eagraíochtaí déthaobhacha, réigiúnacha agus idirnáisiúnta, go háirithe i bhfóiraim na Náisiún Aontaithe agus i bhfóiraim iltaobhacha, lena n-áirítear an tAontas don Réigiún Meánmhuirí mar aon le Léig na Stát Arabach (LSA) agus an tAontas Afracach a bhfuil an Éigipt mar bhall dóibh. Tá an tAontas agus an Éigipt tiomanta freisin dul i gcomhar faoi chuimsiú na gcrúinnithe Aireachta bliantúla idir an tAontas agus Comharsanacht an Deiscirt mar a mholtar sna Conclúidí ón gComhairle maidir le

Comhpháirtíocht athnuaite le Comharsanacht an Deiscirt – Clár Oibre Nua don Mheánmhuir. Áirítear ar na tosaíochtaí iarrachtaí athnuaite tacú leis na hIosraelaigh agus na Palaistínigh teacht ar réiteach i bPróiseas Síochána an Mheánoirthir (MEPP), rud a thógfaidh ar phríomhról an Aontais agus na hÉigipte sa chomhthéacs sin. I réigiún na Meánmhara Thoir, feabhsóidh an Éigipt agus an tAontas agus a Bhallstáit, inter alia an comhar réigiúnach i gcomhréir leis an dlí idirnáisiúnta, lena n-áirítear Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Dlí na Farraige (UNCLOS). Oibreoidh an Éigipt agus an tAontas go comhpháirteach i ndáil leis na rúin ábhartha ón gComhairle Slándála a chur chun feidhme, go háirithe maidir le MEPP, mar aon leis an Libia agus an tSiria. Thairis sin, tá an Éigipt ina hóstach ar Ionad Athfhoirgníochta agus Forbartha Iar-Choinbhleachta an Aontais agus ar cheanncheathrú LAS, lena leanfaidh an tAontas den chomhar a dhoimhniú agus a leathnú. Thairis sin, féachfaidh an tAontas agus an Éigipt le comhar níos fearr a fhorbairt sa réimse iltaobhach agus maidir le mórdhúshláin réigiúnacha agus idirnáisiúnta a bhfuil tionchar acu ar an dá pháirtí lena n-áirítear gníomhú ar son na haeráide.

I bhfianaise an róil lárnaigh atá ag an Éigipt san fhorbairt dhomhanda agus na huailmhianta breise atá aici maidir leis an méid sin, ceann de na spriocanna a bheidh ag an gcomhar idir an tAontas agus an Éigipt comhpháirtíocht an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte a leathnú sa réigiún máguaird, lena n-áirítear san Afraic, i réimsí leasa fhrithpháirtigh agus trí bhíthin tionscnaimh amhail Fóram Aswan um Shíocháin agus Forbairt Inbhuanaithe. Is príomhthosaíocht don Aontas agus don Éigipt é teacht ar chomhaontú idirnáisiúnta a luaithis is féidir i gcomhréir le Dearbhú Prionsabal 2015 agus leis an dlí idirnáisiúnta maidir le saincheist Dhamba na hAetóipe chun slándáil uisce na hÉigipte a chosaint agus chun síocháin agus cobhsaíocht a chur chun cinn sa réigiún máguaird. Le comhaontú idirnáisiúnta atá bunaithe ar shocrú caibidlithe rannchuideofar le deis a dhéanamh den díospóid sin chun infheistíochtaí eachtracha a mhealladh agus chun cur leis an gcobhsaíocht i gcás thíortha an réigiúin agus le haghaidh na milliún daoine. Tá an tAontas réidh chun tacú leis an bpróiseas faoi cheannas an Aontais Afracaigh i gcomhar leis na comhpháirtithe idirnáisiúnta, lena n-áirítear an tAontas, agus chun ról níos gníomhaí a ghlacadh, más úsáideach agus más inmhianaithe sin do na páirtithe, trína thaithí maidir le bainistiú acmhainní comhroinnte uisce a chur chun tosaigh de réir an dlí idirnáisiúnta. Thairis sin, tacaíonn an tAontas Eorpach agus an Éigipt le tograí chun comhar idir-réigiúnach a fhorbairt, lena n-áirítear comhar tríthaobhach san Afraic.

b) Comhar maidir le bainistiú géarchéime agus freagairt ar ghéarchéim

Ina gcomharsanacht chomhchoiteann agus níos faide i gcéin, neartóidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt an comhar agus comhairliúcháin agus malartú taithí maidir le bainistiú agus cosc géarchéime, ar bhonn déthaobhach agus réigiúnach araon, lena n-áirítear trí bhíthin Ionad Idirnáisiúnta Chaireo um Réiteach Coinbhleacht, Síochánaíocht agus Cothú na Síochána (CCCPA), chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin chasta atá ann don tsíocháin, don chobhsaíocht agus don fhorbairt, ar dúshláin iad a eascraíonn as coinbhleacht, as an athrú aeráide, as tubaistí nádúrtha agus as eipidéimí, lena n-áirítear trí COVAX. Cuirfear feabhas ar an athléimneacht in aghaidh an athraithe aeráide agus ar an oiriúnú don athrú aeráide, lena n-áirítear trí infheistiú i mbearta

coisctheacha agus tríd an gcomhar a threisiú maidir le cosaint shibhialta agus bainistiú riosca tubaiste.

3. Feabhas a chur ar an gcobhsaíocht

Comhchuspóir ag an Aontas agus ag an Éigipt is ea an chobhsaíocht ina sochaithe agus sa réigiún máguaird. Cearta an duine, cearta sibhialta, polaitiúla, eacnamaíocha, sóisialta, saothair agus cultúrtha, mar a leagtar amach iad sa dlí idirnáisiúnta um chearta an duine, sa Chonradh ar an Aontas Eorpach, agus i bprionsabail an daonlathais a chumhdaítear i mBunreacht na hÉigipte, tá siad fíor-riachtanach maidir le cobhsaíocht an dá pháirtí, agus is luachanna coiteanna iad atá mar bhunchloch le haghaidh stát daonlathach nua-aimseartha. Athdhearbhaíonn an Éigipt agus an tAontas a ngealltanais an daonlathas, saoirsí bunúsacha agus cearta an duine, comhionannas inscne agus comhionannas deiseanna a chur chun cinn mar chearta bunreachtúla de chuid a saoránach uile, i gcomhréir lena n-oibleagáidí idirnáisiúnta mar bhonn don chobhsaíocht agus don tslándáil fhadtéarmach. Ghlac an Éigipt céimeanna tábhachtacha trí dheireadh a chur leis an Stát Éigeandála in 2021 agus trí Straitéis Náisiúnta na hÉigipte maidir le Cearta an Duine (2021-2026) a eisiúint. Leis an Straitéis Náisiúnta, agus na ceithre phríomhréimse a ghabhann léi, athdhearbhaítear cuspóir náisiúnta na hÉigipte gach ceart sibhialta, polaitiúil, eacnamaíoch, sóisialta agus cultúrtha a bhaint amach ar mhaithe le cobhsaíocht, dul chun cinn agus forbairt inbhuanaithe sa tír. Sa chomhthéacs sin, tabharfaidh an tAontas tacaíocht don Éigipt chun na cearta agus na cuspóirí sin a chur chun feidhme.

a) An dea-rialachas agus stát daonlathach nua-aimseartha

Athdhearbhaíonn an Éigipt agus an tAontas a ngealltanais maidir le cuntasacht, an smacht reachta, urramú iomlán chearta an duine agus saoirsí bunúsacha agus freagairt d'éilimh a saoránach a áirithiú. Leis na gealltanais sin, treorófar tacaíocht bhreise an Aontais maidir le hiarrachtaí na hÉigipte chun **cur le hinniúlacht na n-institiúidí stáit** ar mhaithe le hathchóiriú éifeachtach na hearnála poiblí, agus chun cur le hinniúlacht na **n-institiúidí forfheidhmithe dlí chun slándáil gach duine a áirithiú**. I gcomhréir leis an dlí idirnáisiúnta agus leis na dea-chleachtais idirnáisiúnta, feabhsóidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt an comhar maidir le **nua-choiriú earnáil an cheartais**, agus maidir le fothú acmhainní, go háirithe maidir leis an teicneolaíocht nua-aimseartha a chur i bhfeidhm, an t-éilliú, an chalaois, sciúradh airgid a chomhrac agus dul i ngleic le haisghabháil fáltas ón gcoireacht. Déanfaidh an tAontas agus an Éigipt machnamh freisin ar chomhar breithiúnach a fhorbairt in ábhair shibhialta agus choiriúla agus ar chaibidlíocht a dhéanamh maidir le comhaontuithe comhair idir an Éigipt agus gníomhaireachtaí forfheidhmithe dlí an Aontais Eorpaigh. Oibreoidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt i gcomhar freisin chun ardleibhéal cosanta sonraí pearsanta a áirithiú i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta maidir le cosaint sonraí.

Le comhar parlaiminteach idir an tAontas agus an Éigipt, lena n-áirítear trí bhíthin malartuithe struchtúrtha idir coistí agus grúpaí parlaiminteacha, treiseofar an comhar agus cuirfear an chomhthuiscint chun cinn. Tacóidh an tAontas Eorpach le hiarrachtaí na hÉigipte seirbhísí poiblí ar gach leibhéal a phleanáil agus a sholáthar, mar aon le comhionannas a áirithiú a thuilleadh

i ndeiseanna eacnamaíocha, sóisialta agus polaitiúla agus an lánpháirtiú sóisialta do chách a chur chun cinn.

b) Slándáil agus sceimhlitheoireacht

Is comhchuspóir í an **tslándáil**. Bagairtí ar chreatlach sóisialta na náisiún ar fud an dá thaobh den Mheánmhuir is ea **an sceimhlitheoireacht** agus an t-antaisceachas foréigneach atá fabhrach don sceimhlitheoireacht. Cuireann siad slándáil agus dea-bhail ár saoránach i mbaol go mór. Is sprioc choiteann de chuid an Aontais Eorpaigh agus na hÉigipte é na bagairtí sin a chomhrac, ar páirtithe iad ar féidir leo sin a dhéanamh trí bhíthin cur chuige cuimsitheach. Leis sin thabharfaí aghaidh ar bhunchúiseanna na sceimhlitheoireachta agus cearta an duine agus saoirsí bunúsacha á n-urramú ina n-iomláine, chun **an radacú a chomhrac agus a chosc** agus chun an fhorbairt shocheacnamaíoch a chur chun cinn. Comhaontaíonn an tAontas agus an Éigipt gur gá oibriú i gcomhar le chéile chun tacú leis an idirphlé idirchreidmheach, d'fhonn prionsabail bhráithreachas an duine a chomhdhlúthú, chun an leas is mó a bhaint as na bunchlocha coiteanna maidir le cultúr na síochána agus san am céanna chun diúltú don fhoréigean i measc daoine, agus an chaoinflulaingt reiligiúnach a chur chun cinn agus an tsaoirse reiligiúin nó creidimh a chosaint. Leanann an tAontas Eorpach agus an Éigipt de bheith tiomanta don chomhar maidir leis an gcomhrac i gcoinne an antaisceachais agus aon chineál idirdhealaithe, lena n-áirítear Ioslamófóibe, ciníochas agus seineafóibe. Feabhsóidh an tAontas agus an Éigipt an comhar oibríochtúil i réimsí a bhaineann leis an tslándáil agus leis an bhfrithsceimhlitheoireacht, lena n-áirítear an tslándáil eitlíochta agus an tslándáil chosanta mar aon leis an acmhainneacht chun coireacht eagraithe trasteorann a chosc agus a chomhrac amhail smuigleáil imirceach, gáinneáil ar dhaoine lena n-áirítear gáinneáil ar leanaí, gáinneáil ar earraí cultúir agus aiseag maoiníochtaí cultúir ar a ndearnadh gáinneáil aindleathach i gcomhréir leis an dlí idirnáisiúnta, an trádáil i ndrugáil aindleathacha, maoiniú sceimhlitheoireachta agus sciúradh airgid.

Chomhaontaigh an dá pháirtí a gcomhar a neartú i réimse chur chun feidhme Chlár Gníomhaíochta na Náisiún Aontaithe chun Trádáil Aindleathach i Mionairm agus in Airm Éadroma a Chomhrac, lena n-áirítear trí thaithí, oiliúint agus gníomhaíochtaí fothaithe acmhainneachta eile a mhalartú.

c) An imirce agus an tsoghluaisteacht

Cuireann an tAontas Eorpach agus an Éigipt i dtreis a thábhachtaí atá sé leanúint de bheith ag obair le chéile chun aghaidh a thabhairt go comhpháirteach ar bhealach éifeachtúil éifeachtach ar na dúshlán a bhaineann leis an imirce neamhrialta, mar aon le gach gné eile a bhaineann leis an imirce agus an tsoghluaisteacht, lena n-áirítear **an imirce dhleathach**, i gcomhréir le hinniúlachtaí an Aontais Eorpaigh agus na mBallstát, trí bhíthin comhpháirtíochtaí cuimsitheacha saincheaptha lena ngabhann tairbhe fhrithpháirteach, agus de réir mheon an dearbhaithe pholaitiúil ó Chruinniú Mullaigh Vaileite agus ó Phlean Comhpháirteach Gníomhaíochta Vaileite, chomh maith le haird a thabhairt ar an Teachtaireacht ón gCoimisiún i ndáil leis an gComhshocrú Nua maidir le hImirce agus Tearmann⁶.

Leanfaidh an tAontas Eorpach de thacaíocht a thabhairt d'iarreachtaí rialtas na hÉigipte a creat

⁶ COM(2020) 609 final

rialachais um imirce agus tearmann a neartú agus maoiniú a shlógadh faoi na hionstraimí ábhartha go tráthúil. I dtaca le torthaí dearfacha na hÉigipte maidir le sreabha imirce neamhrialta a láimhseáil, is díol sásaimh don Aontas Eorpach na torthaí céanna agus tógfaidh sé orthu trí leanúint de thacaíocht a thabhairt d'iarrachtaí na hÉigipte an imirce neamhrialta a chosc agus a chomhrac, bainistiú teorainneacha a neartú mar aon le gáinneáil agus smuigleáil daoine a chomhrac, lena n-áirítear íospartaigh na gáinneála a shainaithint agus cúnamh a thabhairt dóibh.

Tá an tAontas Eorpach agus an Éigipt tiomanta do chosaint chearta na n-imirceach, na n-iarrthóirí tearmainn agus na ndéanaithe, agus lánurraim á tabhairt do dhlí chearta an duine agus don dlí um dhéanaithe. Féachfaidh an tAontas le tacú le hacmhainneacht na hÉigipte chun na cearta sin a choimirciú agus an acmhainneacht sin a neartú, mar aon le cosaint a chur ar fáil, i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta, agus chun rochtain ar sheirbhísí bunúsacha a chur ar fáil, amhail seirbhísí sláinte agus oideachais, lena n-áirítear le haghaidh déanaithe, imirceach agus iarrthóirí tearmainn. Féachfaidh an tAontas Eorpach lena chomhar leis an Éigipt maidir le hathlonnú deonach a fheabhsú. Cothóidh agus éascóidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt an comhar maidir le sainaithint, filleadh, lena n-áirítear maidir le filleadh deonach cuidithe, athligean isteach agus ath-lánpháirtiú inbhuanaithe imirceach neamhrialta chuig a dtír thionscnaimh. Fiosróidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt réimsí comhair maidir le bainistiú teorainneacha.

Beidh an méid sin i gcomhréir leis an gcomhar maidir le haghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce neamhrialta agus an easáitithe éigeantais ó thríú tíortha agus maidir leis na cúiseanna sin a chomhrac, go háirithe an choinbhleacht agus an éagobhsaíocht, an tearcfhorbairt, an bhochtaineacht, agus an dífhostaíocht – mar aon leis an obair ar thionchair dhiúltacha an athraithe aeráide agus an triomaigh a dhíothú. Beidh an méid sin bunaithe, inter alia, ar dheiseanna socheacnamaíocha a fhorbairt, go háirithe deiseanna níos fearr do dhaoine óga, trí bhíthin tionscnaimh cruthaithe post i gcomhthéacs an téarnaimh tar éis COVID-19.

Le **soghluaisteacht** ordúil, shábháilte, rialta agus fhreagrach daoine, lena n-áirítear chun críoch oideachais agus imirce daoine oilte á seachaint san am céanna, is féidir go rannchuideofar le forbairt scileanna agus eolais, rud a d'fhéadfadh, ina dhiaidh sin, rannchuidiú le forbairt na hÉigipte. D'fhéadfadh sé freisin naisc inbhuanaithe a chruthú idir lucht saothair ardoilte san Aontas Eorpach agus san Éigipt i gcomhréir le hinniúlachtaí an Aontais agus na mBallstát.

III. Prionsabail an chomhair

Tríd **an ngné dhaonna** a chur chun cinn mar aon le teagmhálacha idirphearsanta, treiseofar na naisc, agus ar an gcaoi sin déanfar an chomhpháirtíocht idir an tAontas Eorpach agus an Éigipt a chomhdhlúthú. Is gné fhíor-riachtanach de na Tosaíochtaí Comhpháirteacha iad an chuntasacht fhrithpháirteach agus an fhreagracht chomhroinnte i leith mhuintir na hEorpa agus na hÉigipte.

Ba cheart dul i ngleic le saincheisteanna leasa choitinn freisin trí bhíthin **comhar neartaithe réigiúnach agus foréigiúnach (Theas-Theas)**. I ndáil leis sin, oibreoidh an tAontas Eorpach agus an Éigipt le chéile faoi chuimsiú UfM agus trí bhíthin Fhondúireacht Anna Lindh, go háirithe maidir le hidirphlé traschultúrtha.

Léiríodh gur uirlis luachmhar é cultúr an idirphlé chun an meas fhrithpháirteach a fhorbairt. Beidh sé fíor-riachtanach **an t-idirphlé a dhoimhniú** maidir le saincheisteanna amhail an daonlathas, cearta

an duine, an fhorbairt shocheacnamaíoch, trádáil, infheistíocht agus saincheistean leas choitinn réigiúnacha agus idirnáisiúnta. Leis an idirphlé, soláthrófar na modhanna chun bunús a thabhairt leis an gcomhpháirtíocht agus chun machnamh a dhéanamh ar a doimhneacht agus ar a bhfuil bainte amach aici.

I gcomhréir le tosaíochtaí rialtas na hÉigipte, saincheist leathan síos tríd na Tosaíochtaí Comhpháirteacha is ea an bhéim ar **an óige** –ar a mbraitheann cobhsaíocht fhadtéarmach ár sochaithe – agus an bhéim ar **mhna**. Is príomhchuspóir é an óige agus mná a chumhachtú agus na huirlisí dlíthiúla agus praiticiúla a thabhairt dóibh chun go mbeidh siad in ann ról iomchuí a ghlacadh sa tsochaí trí bheith rannpháirteach i ngeilleagar agus rialachas a dtíre. Leanfaidh an tAontas agus an Éigipt de thaithí a mhalartú maidir le hidirdhealú agus foréigean in aghaidh na mban a chomhrac agus comhionannas inscne a chur chun cinn, chomh maith leis an gcuimsiú a chur chun cinn agus deiseanna a chur ar fáil do dhaoine óga.

Comhaontaíonn an tAontas Eorpach agus an Éigipt go bhfuil ról tábhachtach éifeachtach ag an **tsochaí shibhialta** maidir le cur chun feidhme a dtosaíochtaí comhpháirtíochta agus le rialachas trédhearcach rannpháirteach ar stát nua-aimseartha daonlathach agus gur féidir leis an tsochaí shibhialta tacú leis an bpróiseas forbartha inbhuanaithe san Éigipt. Oibreoidh siad leis an tsochaí shibhialta chun rannchuidiú go héifeachtach leis an bpróiseas forbartha eacnamaíoch, polaitiúil agus sóisialta i gcomhréir le Bunreacht na hÉigipte agus leis an reachtaíocht náisiúnta lena mbaineann.

IV. Conclúid

Ar mhaithe leis an gcomhúinéireacht, shainigh an tAontas Eorpach agus an Éigipt na Tosaíochtaí Comhpháirtíochta sin go comhpháirteach. I gcomhghaol leis an athbhreithniú ar an gClár Oibre don Mheánmhuir agus ar na Conclúidí ón gComhairle, déantar foráil maidir le hathbhreithniú meántearma in 2024, chun meastóireacht a dhéanamh ar thionchar na dTosaíochtaí Comhpháirtíochta agus chun iad a oiriúnú, más gá. Leanfaidh an Coiste Comhlachais agus an Chomhairle Comhlachais de bheith ina bpríomhchomhlachtaí, a dhéanfaidh an measúnú foriomlán ar chur chun feidhme na dTosaíochtaí Comhpháirtíochta ar bhonn bliantúil.